

vanffelig for Regjeringen paa anden Maade at komme tilrette. Derfor troe vi, at Regjeringen bør have en saadan Myndighed, som den her er givet, og vi antage, at naar Regjeringen kun har en saadan Myndighed, vil det være lettere at komme til en virkelig rimelig Overenskomst. Der er, som de Herrer ville see, ikke i Lovudkastet nævnt nogen bestemt Eiendom, hvor der maatte søges hen efter Bandet, og dette er jo let forklarligt — thi det var jo tænkeligt, at der under en forfat Undersøgelse kunde vise sig at være flere Steder, hvorfra det kunde faaes, skjøndt det ikke er meget sandsynligt —, men Regjeringen har selv i Motiverne nævnt et Sted, nemlig Hulemose Sø, som hidtil har været erkjendt som det Sted, hvorfra det vilde være rigtigst at hente Bandet. Dette har ogsaa særligt beffæstiget Udvalget, og Udvalget er kommet til at see, at der her ikke er Tale om Andet end at berøve denne Sø og de saa Værter, som ligge derved, en Deel af det Band, som anvendes ved Driften, og det en Deel, som ikke er større, end at den under almindelige Forhold slet ikke vil behøves, en Deel, som er saa liden, at Tabet af den rimeligvis kun til enkelte Tider under tørre Forhold vil kunne søles og gjøre noget Afbræk i Eiernes Arbeidskraft. Den Masse Band, der vil behøves til Anstaltens fuldstændige Forsyning, er i Forhold til Søens Kladerum ikke større, end at Bandet ved denne Bandoftledning i Løbet af en heel Maaned vil falde en Tomme. Derefter kunne de Herrer bedømme, hvad det er, der forlanges; der forlanges 400 Tønder Band om Dagen til denne Anstalt, og dersom der altsaa slet ikke var andet Spild eller Afløb fra Søen, og der heller ikke kom Noget til den, saa vilde den accurat synke 1 Tomme om Maaneden ved denne daglige Afgivelse af 400 Tønder Band; saa stor er Søen. Det er nu forekommet os, at dette vanffeligt under almindelige Forhold vilde kunne siges at svække paa nogen varig Maade de saa Møllers Arbeidskraft, som ligge ved Søen. Men dette er en Ting, som vi jo ikke kunne afgjøre, det maa afgjøres paa Stedet, ved Undersøgelse af kyndige Mænd og ved en Taxationscommission, der bestemmer, hvor Meget det er, disse Eiendomme tabe i deres Værdi der-

ved, at Anstalten af Søen forbruger 400 Tdr. Band dagligt. Dette er Spørgsmaalet, og det forekommer os nu, at det er Noget, som man trostigt kunde lægge i saadanne upartiske Mænds Hænder. Flere af Udvalgets Medlemmer have haft Erfaring for, at hvor der saaledes har været Tale om at give Erstatning til Bandmøller og deslige Indretninger for Tab af Vandkraft, er det i Reglen blevet bedømt meget gunstigt for Bandmøllerne, saa at det har været den almindelige Mening, at de snarere have faaet for Meget end for Lidet i Erstatning. Dette antage vi derfor ogsaa, at man roligt i dette Tilfælde kan henvise til, og Udvalget maa derfor anbefale Thinget at stemme for § 2. Vi have kun foreslaaet en Redaktionsforandring i Paragraphen, idet man nemlig, saaledes som den er stillet, kunde faae det Indtryk, at den Ret, der omhandles i Paragraphen, var Noget, som i al Ewigheid var givet Anstalten, men dette har dog aabenbart ikke været Regjeringens Mening.

Vi have endelig stillet et Forslag til § 3, som gaaer ud paa, at man bør indsætte Bevillingssummen i Loven. Dette er en Skik, som Rigsdagen har vedkjendt sig ved forskjellige Leiligheder, og som man vel har gjort enkelte Afvigelser fra, men som der navnlig ved nærværende Leilighed ikke synes Grund til at afvige fra, og vi have derfor foreslaaet, at denne Sum af 316,000 Rd. skal opføres i Loven. Jeg maa dog derved gjøre den Bemærkning, at, som det vil sees af Motiverne, bestaaer denne Sum af 3 Dele, een Deel, som er Byggesummen, omtrent 226,000 Rd., een Deel, som er til Anskaffelse af Inventarium, omtrent 50,000 Rd., og een Deel, som er til Expropriation, og hvad der staaer i Forbindelse med Bandoftledningen, som er 40,000 Rd. Af disse tre Dele kunne kun de to første opstilles som bindende, idet nemlig, som Regjeringen selv har gjort opmærksom paa, den sidste Deel ikke forud kan beregnes; hvad der vil blive tilkjendt ved Expropriationen, kunne vi ikke nu vide, det kan først vides, naar Expropriationscommissionen er udnævnt og har fældet sin Kjendelse. Med Hensyn til denne Sum af 40,000 Rd. kan denne Bevilling altsaa ikke siges at være bindende; men stulde den over-